

Els camins ramaders: ruta de Fontalba al Costabona i arranjamament del refugi ramader de les Saleres

Índex

1	Introducció	3
2	Elecció del projecte	4
2.1	Presentació.....	4
2.1.1	Qui som i què fem?	4
2.1.2	Situació del grup.....	5
2.2	El nostre mètode de treball: els projectes	5
2.3	Propostes presentades per els nois i noies	7
2.4	Decisió final: fer una ruta i arranjar el refugi de les Saleres	8
2.5	Contextualització del servei al refugi: seguim una ruta ramadera	8
3	Objectius plantejats	9
3.1	Realitzar un servei de millora del nostre espai natural.....	9
3.2	Aprenentatge de competències i habilitats	10
3.3	Educació amb valors.....	10
4	Proposta d'activitats.....	12
4.1	Tres dies de camí.....	12
4.2	Tres dies de servei.....	20
5	Valoració final.....	39
5.1	Valoració dels nois i noies	39
5.2	Valoració de l'equip de caps.....	39
6	Annexes	43
6.1	Horari de la sortida.....	43
6.2	Diari de camp dels nois i noies	46
6.3	Notícies als diaris digitals	50
6.3.1	Notícia del diari Nació Digital	50
6.3.2	Notícia del diari El Punt Avui	51
6.3.3	Notícia del Diari de Girona	51

1 Introducció

Resseguir un camí ramader i arranjar el refugi ramader de les Saleres de Cadarget

Les zones rurals i d'alta muntanya atresoren espais naturals de gran valor cultural, cada cop més imprescindible per a països com el nostre, sotmesos a una contínua i vertiginosa transformació i **artificialització**. Aquestes zones encara conserven un enorme patrimoni històric i cultural, incloent-hi el paisatge, que és precís valorar i conservar com a element fonamental per entendre i construir les nostres identitats.

Tot el Pirineu és un enorme llibre que ens ofereix Catalunya. Entre aquest patrimoni català hi ha a l'alta muntanya els refugis i les cabanes. Aquests responen a una necessitat, que potser ha caigut fins a un cert punt en l'oblit. Són un punt entremig de les terres baixes i els cims, un lloc on es barreja l'exigent bellesa de les altures amb el repòs i seguretat del pastor i de l'excursionista, on es defensen del fred i del vent . Per aquets motius fan un vertader servei. És com si fossin un gran vaixell travessant el mar en plena nit.

És per aquest motiu que es va escollir aquest servei: arranjar un refugi, i més concretament el de les Saleres de Caderget (Espinavell - Molló). A més, per poder conèixer amb més exactitud la importància i la tradició de les rutes ramaderes, vam decidir caminar des de Fontalba fins al Costabona, on algunes parts del camí eren vies ramaderes. D'aquesta manera s'entenia millor la necessitat dels refugis ramaders i dels que l'havien construït. Aquest era l'objectiu bàsic d'aquesta ruta i servei que volien fer els Pioners i Caravel·les de l'Agrupament Escolta i Guia Pla de l'Estany, des del dia 5 fins al 10 de juliol.

2 Elecció del projecte

2.1 Presentació

El primer que hem fet ha estat presentar les necessitats que ens porten a fer aquest projecte, i també les ganes per part dels nois i les noies de participar-hi i conèixer la cultura i la història del nostre país, d'una manera activa i responsable, participant en la millora del nostre espai natural.

Una vegada ja feta aquest petita però important introducció, us presentem qui som i la pedagogia i mètode educatiu que treballem quan realitzem els nostres projectes.

2.1.1 Qui som i què fem?

L'AEiG Pla de l'Estany és un agrupament situat al poble de Melianta, al municipi de Fontcoberta i dins de la comarca del Pla de l'Estany. El poble té uns 1300 habitants i el cau és la principal activitat lúdica del municipi.

Tot i que el cau no es troba dins la capital del Pla de l'Estany, l'agrupament compta amb una alta representació dels diferents municipis de la comarca, tot i que en un principi només hi havia nens i nenes de Fontcoberta i prou.

Els lligams que uneixen aquest agrupament amb la comarca són bastant importants ja que realitzarem diverses activitats al seu voltant, des de serveis, descobertes a algunes entitats, xerrades, gimcanes, etc.

La tasca que duem a terme dins l'escoltisme es basa en educar als infants i joves a través del mètode escolta i guia, fent-los protagonistes del seu creixement personal, per tal que esdevinguin persones conscients, actives i compromeses amb la societat. Un dels aspectes més característic nostres és potenciar el treball personal i en petit grup, fent que els nois i noies siguin el més participis i autònoms possibles en totes les activitats que realitzem i que, en la mesura del possible segons les diferents edats que tenen, siguin ells els que es preparen les activitats i projectes que fem.

El nostre agrupament eduquem nens i nenes des dels vuit fins als vint anys. Dividim els diferents grups en funció de l'edat que tenen. Aquests els anomenen branques que al mateix temps reben un nom diferent:

- LLOBATONS – DAINES: 8 a 11 anys
- RANGERS – NOIES GUIES: 11 a 14 anys
- PIONERS – CARAVEL·LES: 14 a 17 anys
- RUTA o TRUCS: de 17 a 20 anys

2.1.2 Situació del grup

La unitat en que ha realitzat aquest projecte són els Pioners i Caravel·les. En aquesta edat una de les principals activitats que duem a terme són serveis a la comunitat: d'àmbit social, de millora del medi natural, ajuda en diverses entitats del poble i petits serveis a persones que coneixem (pagesos, pastors...). A més dels serveis també realitzem algunes rutes, excursions i descobertes per a conèixer el territori, la seva cultura i la seva història.

Un dels punts més importants que al llarg de l'any anem treballant és l'educació en valors dels nois i noies. Aquest aspecte és un dels pilars més importants del nostre agrupament i de l'escoltisme en general, ja que costa molt trobar llocs on eduquin als joves d'una forma diferent en la que ens intenta educar aquesta societat tant globalitzada en la que vivim.

Totes aquestes activitats les englobem en diferents projectes que anem realitzant al llarg de l'any.

El grup de Pioners i Caravel·les està format per 22 nois i noies, en concret 7 nois i 15 noies. Acompanyats per 5 caps. La majoria de nois i noies ja fa uns quants anys que està dins l'escoltisme i ha adquirit els dinamismes educatius i de treball que els proposem. Això fa que tinguin una predisposició i motivació important a l'hora de proposar i realitzar els projectes.

Durant tot el curs hem potenciat molt la cohesió de grup, perquè bona part del grup provenia de la branca de Ràngers i Noies Guies i no es coneixien gaire. Aquest fet propiciava que anessin sempre junts els que es coneixien i que de bon principi es creessin dos grupets. Poc a poc i gràcies a les sortides, hem aconseguit que es coneguessin, que es tinguin confiança i sobretot després de realitzar la sortida en la que hem fet aquest projecte hem aconseguit que el grup estigui molt cohesionat i que siguin tots amics.

La unitat de Pioners i Caravel·les està dividida en grups més petits que anomenem equips. Fer equips ens ajuda a potenciar la vida en petit grup. Aquest mètode ens permet treballar un cert nivell d'organització i un sistema d'intercanvi, però alhora prou reduït perquè cada noi i noia se senti acollit i valorat, i prendre una petita responsabilitat dins del grup.

2.2 El nostre mètode de treball: els projectes

Com ja hem explicat abans, nosaltres treballem amb projectes que poden ser des d'un campament de deu dies, un trimestre preparant un teatre per fer a la festa major del poble com un projecte solidari que realitzem durant tot un any.

A l'hora de decidir quin projecte fem cada una de les diferents branques (Llops i Daines, Ràngers i Noies Guies, Pioners i Caravel·les i els Trucs), ho fem seguint un mètode concret i fet que els nois i noies siguin els responsables de preparar-ho i fer-ho perquè s'ho sentin un projecte totalment personal i de grup. Sempre tenint en compte les diferents edats i que per aquest motiu poden ser més o menys autònoms.

El mètode que fem servir per a presentar, escollir i realitzar els projectes és el següent: descoberta, pluja d'idees, presentació i elecció, preparació, realització, celebració i revisió.

1. Descoberta

Abans de tirar el projecte que volem realitzar, hem de fer algunes descobertes, perquè això ens permetrà tenir un camp de mires més ampli.

És important que abans de realitzar la descoberta fem una petita introducció de l'activitat que anem a fer, com igualment un cop realitzada, fem una valoració, creant un espai de diàleg i reflexió sobre el que hem fet.

2. Pluja d'idees

Les noies i els nois vam fent propostes d'activitats que els agradaria fer i anem apuntant tot el que diuen, encara que creiem que siguin impossibles de fer. Un cop tenim una llista prou llarga, la llegim tota sencera. Si algú en vol afegir més ho pot fer.

Una vegada ja tenim tota la llista completa, anem llegint un a un tots els punts que hi ha a la llista i anem valorant casa una de les propostes.

S'han de buscar punts forts i punts febles de cada una de les propostes per tal d'arribar al consens sobre si la podem fer o no. Si no arribem a un acord farem una votació.

Un cop analitzats tots els punts, podrem elaborar una nova llista amb les idees finals.

3. Presentació i elecció

A partir de les propostes de la llista, cada un dels diferents equips n'escull una o més per fer en les tres sortides que realitzem (Nadal, Setmana Santa i Estiu).

Una vegada han escollit quines propostes desenvolupar, han de preparar una presentació per defensar la seva proposta. En cada una de les propostes s'argumenten punts a favor i punts en contra, i finalment, per mitjà del consens, es decideix en quina de les sortides que fem, realitzarem el projecte en qüestió.

4. Preparació

Una vegada ja està decidit quin projecte farem properament, hem de fer-la assequible a les possibilitats de la unitat. Els nens, amb l'ajuda dels caps, han de pensar quines coses necessitaran, com es repartiran les feines, qui ens ajudarà, material que hem de portar...

Per preparar tot el que fa referència a la sortida, treballem per comitès: cuina, material, tendes, fulletó, animació...

Cada comitè normalment està format per una o més persones de cada equip.

Els caps som els encarregats de revisar tots els aspectes legals i permisos de la sortida.

5. Realització

Una vegada ja està tota la planificació feta, és el moment de fer l'activitat. Aquí és on es posa en pràctica tot el que hem preparat i és el lloc on ens ho passem millor.

6. Gran Boom o Celebració

Una vegada ja hem fet l'activitat o sortida, hem de celebrar que tot ha anat bé. Ho podem fer per mitjà d'un àpat amb els nois i noies i els pares, amb una festa o una cerimònia, entre altres opcions.

7. Revisió

Ara que ja hem acabat tota la sortida, hem de fer una revisió per valorar com ha anat tot. Aquesta revisió consta de tres parts:

- A nivell individual: participació, actitud, progrés personal...
- A nivell col·lectiu: funcionament del grup, coordinació...
- A nivell de treball: funcionament dels comitès, resultats assolits...

A més d'aquests aspectes més tècnics la revisió ens pot servir per reflexionar i valorar altres aspectes més personals, educatius o pedagògics que hem treballat durant l'activitat.

Igual que els nois i noies, els caps també hem de fer una revisió per a valorar si els objectius plantejats s'han complert, com ha funcionat el grup i l'activitat, el funcionament de l'equip de caps i si hem de canviar algunes coses.

2.3 Propostes presentades per els nois i noies

Seguint el mètode de presentar projectes, van presentar tres idees.

Un dels equips va proposar fer una ruta i un servei durant la sortida de l'estiu. La idea que ens van presentar era fer una ruta de tres dies per el Pirineu, ja que tenien ganes de fer una ruta per alta muntanya, i finalitzar la ruta a un refugi. Una vegada arribàvem al refugi, la intenció de l'equip que va fer la proposta era arreglar el refugi.

Un altre dels equips va presentar la proposta d'anar a un centre de menors. Volien descobrir una realitat sobre la qual no en tenen gaire coneixement. Després de buscar alguns centres on anar i parlar amb els responsables, vam desestimar aquest projecte per el fet que els menors d'edat no poden entrar en aquests centres.

Finalment l'última proposta va ser anar un centre de persones amb discapacitat física o psíquica. Després de buscar algunes opcions, vam decidir anar a la Comunitat Terapèutica del Rusc, a Tordera.

2.4 Decisió final: fer una ruta i arranjar el refugi de les Saleres

Una vegada ja teníem definida la proposta de fer una ruta i un servei, vam començar a buscar alguns llocs on podríem anar. El més important era trobar un refugi per poder arreglar i que realment ens deixessin fer-ho.

Per aquest motiu, els caps havíem descobrir alguns refugis per el Pirineu tinguessin algunes millores per fer. Després de buscar i preguntar a diverses persones i entitats. Fruit d'una excursió, sabíem que per la zona del Costabona i Molló hi havia alguns refugis, per tant vam preguntar per l'estat actual en el qual estaven aquests refugis i si hi havia possibilitat que ens permetessin arreglar-ne algun d'ells. Després de parlar amb l'Ajuntament de Molló, ens van informar que hi havia un refugi, anomenat de les Saleres de Caderget, que es podia arreglar. Ens van dir que era lliure i propietat dels forestals de la zona. És utilitzat per ramaders, pastors i excursionistes que passen per la zona.

Podríem pensar que tota la gent que anem a la muntanya hauríem de respectar els refugis destinats a donar-nos aixopluc quan, arribats a certs llocs i en determinats moments, necessitem d'aquestes construccions tant costoses de bastir i de conservar; però a vegades no és així. Un clar exemple és el refugi de les Saleres de Cardeget, on algunes persones es van dedicar a fer malbé el seu interior, tot trencant les finestres i les portes, fent servir les taules i bancs del seu interior per fer foc, o fent pintades a les parets. Al ser un refugi lliure està a l'abast de tothom, a més amb una pista al costat per on hi pots passar amb cotxe.

És una pena veure els refugis lliures, que són molt profitosos per els excursionistes i en alguns casos com el nostre, que estiguin en mal estat per la poca consciència de la gent, ja que costa molt poc deixar un refugi net i en bones condicions per a les pròximes persones que el vulguin utilitzar.

El nostre gra de sorra era col·laborar amb els pastors i els excursionistes que l'utilitzen, deixant el refugi en bones condicions, i així tothom que el volgués utilitzar el trobés en unes condicions òptimes.

2.5 Contextualització del servei al refugi: seguim una ruta ramadera

Per comprendre el valor del refugi varen proposar posar-nos a la pell dels pastors i els excursionistes, i per uns dies enfilem uns camins de muntanya en una regió eminentment pastoril i que porten a aquest Refugi de les Saleres. Vam seguir uns camins ancestrals que encara avui són ben vius i que són resseguits per excursionistes i per pastors amb els seus ramats, sobretot en aquesta zona del Ripollés. Sobretot durant l'estiu els pastors -com nosaltres per uns dies- viuen de nit i de dia en aquestes muntanyes. Camins que molts dels nostres pastors van marcar amb el seu caminar i el de milers d'ovelles i xais, de vaques, d'eugues i de cavalls. En concret el camí que va de Fontalba al Costabona: es a dir Fontalba-

Núria- Nou Creus- Tirapits- Coll de la Marrana- Portella de Morens- Roc de la Mort de l'Escolà- Costabona- Coll de Pal- Roques Blanques.

Es tractava de descobrir el nom de les coses. Plantes com el neret, la regalèssia de muntanya, la gòdua, el ginebre... acompanyats del pi roig i les marques com la fita o el pedró, les barraques de pedra seca com la de Tirapits, la de la Jaça de la Coma de Fontalba o la de la Portella de Roja... Moltes d'aquestes barraques encara estan en bon estat de conservació i algunes son enrunades. Seria un autèntic desastre que es perdessin. Aquestes barraques són els testimonis muts de la lluita diària dels pastors contra les inclemències del temps, son com a monuments a la senzillesa de la seva vida. Tota una cultura integrada al país, al paisatge i a les nostres muntanyes. Era interessant descobrir tot caminant, i per tant d'una manera pràctica – element clau en el mètode escolta- la relació que tenien els pastors amb la vida, el bosc, la natura... una vida arrelada a la terra i respectuosa amb ella. I fins com una manera d'entendre la vida.

Varem poder trobar el gust de caminar i aturar-nos. Aturar-se per mirar allò que els nostres pastors han vist cada dia. Un isard, una marmota, una font... Saber explicar la toponímia dels diferents llocs per on passàvem, situant en cada lloc l'acció d'una llegendes (com Nou Creus, Fontalba...) o de fets històrics com els llocs de pas de l'exili de molts catalans abans, durant i després de la Guerra Civil (1936-1939) i durant la II Guerra Mundial i en el franquisme. També de l'exili de la Mare de Déu de Núria, ja sigui durant la Guerra Civil, ja sigui en els dies abans de la seva coronació canònica. Es la manera de mantenir viu un patrimoni històric, natural i cultural en les futures generacions.

3 Objectius plantejats

3.1 Realitzar un servei de millora del nostre espai natural

Un dels principals objectius del projecte que hem dut a terme ha estat realitzar un servei. Aquest servei l'han fet els nois i noies de manera autònoma i responsable.

El servei consistia en arranjar el refugi, ja que el seu interior estava deteriorar per el temps i les persones que n'havien fet un mal ús. El refugi consta de dues sales: una de petita al fons i una de més gran amb llar de foc. Les dues necessitaven millores.

S'havien de pinar les portes i les finestres, ja que amb el sol i amb el temps, la pintura havia caigut. A més els vidres de les finestres estaven trencats, per tant vam decidir canviar-los. També havíem de pintar les parets ja que degut a la humitat tenien taques negres. A més hi havia algunes pintades a les parets que calia eliminar.

A part de les millores que ja hem explicat, havíem d'ordenar i netejar-ho tot, perquè estava molt brut i amb deixalles.

3.2 Aprenentatge de competències i habilitats

- Saber resseguir un camí ramader, sense sortir de l'itinerari i aprendre sobre el terreny tot allò que afecta a la nostra història com els camins d'exili i de pas entre les dues parts de Catalunya
- Aprendre a orientar-se a través de marques, fites, mapes i brúixola. Com també saber descobrir la vegetació, els abeuradors, cabanes...
- Fer servir les eines i material pel servei de conservació del refugi. Un treball en equip que demana unes destreses tècniques de pintura, fusteria i conservació.

3.3 Educació amb valors

Per uns dies varem viure, comentar i seguir una sèrie de costums que venen a ser la vida dels pastors, muntanyencs, excursionistes i persones que estimen i conserven la muntanya i el seu patrimoni. Per exemple:

- **Conèixer la importància de la vida dels pastors de muntanya:**

Llevar-se d'hora, aprofitar la llum natural i respectar un ritme d'horari de treball, descans. Per això es feia la explicació sobre el terreny i la lectura de llibret que acompanyava l'activitat: saber el nom de la vegetació, de les barraques, els camins, les muntanyes, vida dels pastors, pas de contrabandistes, exiliats i maquis...

- **Descobrir el valor del servei gratuït i anònim**

Un dels punts més característics dels escoltes són els serveis gratuïts que fem a la natura i a la comunitat. Per a nosaltres és molt important educar als nois i noies realitzant aquestes tasques, ja que així aprenen a valorar molt més totes les coses i comoditats que tenen i estimar tot el valor cultural i patriòtic de Catalunya com pot ser la seva geografia. A més és una bona forma perquè vegin que un treball ben fet suposa un esforç important, i que val la pena quan veus el resultat final. També aprenen que no sempre hem de fer una feina esperant un benefici econòmic, fet que la nostra societat ens intenta presentar com el més important que hi ha.

Aquesta tasca també ens ajuda a mostrar-los com és d'important el voluntariat i fer petites coses per intentar deixar el món una mica millor de com l'hem trobat. A vegades és millor fer coses més petites i que realment podem fer, que no grans projectes que moriran pel camí perquè no els podem acabar o definir. També d'aquesta forma els nois i noies poden sentir la satisfacció d'haver fet una cosa per altres persones, sense esperar que ens donin les gràcies i sense que sàpiguen qui ho ha fet.

- **Treballar en equip i saber compartir la vida de grup**

El treball en equip és un dels aspectes que treballem més amb les noies i nois. Des d'un bon principi quan preparem els projectes, ja ho fan en equips. Quan preparem la sortida, fem comitès per tal que es reparteixin la feina. A l'hora de treballar, també tots treballen en diferents grups depenent de les tasques que hem de fer.

La vida en petit grup la treballem molt a les sortides, ja que els nois i noies han de conviure per equips, com ja hem explicat abans. Dormen en tendes, s'han de fer el menjar i han de dinar junts per equips. Es un aprenentatge de saber viure de manera comunitària com una micro societat.

Com que en la sortida que realitzem aquest projecte hi ha ruta, un dels valors que potenciem molt és la generositat. Entre tots hem de compartir tant el menjar, com el pes del material comú, ja siguin les tendes, olles, paelles... i és sobretot en els moments de cansament, en el qual els nois i noies demostren la seva generositat tot animant-se entre ells per acabar de fer la pujada, agafant coses que portava una altre persona ja que la motxilla li pesa molt, compartint l'aigua quan a un altre se li ha acabat, i tants altres exemples que es podrien posar. Això fa que es coneguin molt entre ells i es creïn uns vincles d'amistat molt importants entre ells, i que d'aquesta manera aprenguin a compartir el poc que tenen i que s'ho passin be en la vida amb el seu equip i també amb el grup en general.

- Respectar la natura i el seu medi (camins, fonts, animals, cledes...) i la història de les persones que hi ha fet vida i han marcat la nostra cultura

Teníem un marc privilegiat: les muntanyes de Núria i el camí del Costabona. Es un conjunt de valls i torrent, un dels indrets naturals mes singulars del nostre país.

Una de les tradicions més arrelades a aquestes valls de Núria, Ull de Ter i Camprodon ha estat i és la transhumància. Un exemple és el que es dona cada any el 13 d'octubre quan es celebra la tradicional **Tria de Mulats**, a Espinavell, poble a on es troba el refugi de Les Saleres que s'anava a arranjar. És el moment a on s'agrupen les eugues que pasturen als dos costats dels Costabona i baixen a Espinavell per fer-ne la tria. A la tardor baixen d'aquests cims del Costabona a on el bestiar passa tot l'any pasturant, sobretot a l'estiu.

Tot això ens feia descobrir un marc natural i una feina lligada a aquest marc: els pastors i la necessitat dels refugis per poder acompanyar aquests ramats. A més els camins fets per ells, les fonts a on abeurar els animals i apagar la seva set. Era important ensenyar als nostres escoltes la importància d'ajudar, respectar i afavorir aquest estil de viure i tot el que representa per la nostra cultura. I per altre part no tant lluny del nostre ideal escolta i guia.

El saber caminar pels camins fressats sense sortir-ne d'ells i no obrir altres corriols innecessaris, saber obrir i tancar les cledes perquè els animals que hi pasturen no s'escampin, mirar de no espantar les eugues que es varen trobar, acostar-nos-hi en respecte, encara que sigui per fer una fotografia. I per últim la conversa amb els pastors que ens varem trobar. Conversa sempre feta de silenci, però plena de saviesa ja que ensenyen un art de viure i de treballar.

També hem pogut descobrir que aquests camins, a part dels ramaders i pastors, han estat utilitzats per altres persones i per altres motius:

- Per l'evasió de milers de persones a causa de la intransigència d'ideologies totalitàries. La nostra zona fou el pas de persones perseguides entre els anys 1936-1940. Ja sigui la gent que fugia de la zona republicana espanyola, ja sigui que per la victòria del bàndol

franquista: soldats de l'exèrcit republicà i civils en retirada. Setcases era un camí d'exili i el nostres camins i refugis eren una gran ajuda.

- Entre el 1942-1963 també foren utilitzats per grups de maquis que lluitaven i s'amagaven a les muntanyes, sobretot en aquests contraforts del Canigó, darrer baluard de la resistència al nazisme (1942-1945). La zona de la Portella de Mantet i Morens, Coll de la Marrna, Prats de Molló, Espinavell i Molló eren els canins mes transitats.
- A Núria els camins també han servit per l'exili de la Mare de Déu de Núria (1936-1941) portada dins d'una motxilla de Núria pel coll de Finestrelles a la Cerdanya francesa. I de la desaparició de la Mare de Déu de Núria (1967-1972) abans de ser coronada en ple franquisme.

4 Proposta d'activitats

4.1 Tres dies de camí

Durant els dies que va durar el camí, vam explicar a les noies i els nois la importància tradicional d'aquests camins, donant especial importància a explicar el sentit de les fites, cabanes, abeuradors, cims de muntanyes... Les més interessants de les quals són les que us presentem a continuació:

De Fontalba-Núria

Vaques a la Collada de Fontalba cami de Núria

Seguint el camí ramader del Coll de Fontalba a Núria

Aturada per l'explicació a les fonts de Fontalba: lloc per abeurar els animal

Lloc a on es va explicar la vegetació que ens acompanyava

Camí sota l'ombra del pi roig

Explicació sobres muntanyes i cims que veiem al nostre horitzó

Explicació en l'indret a on hi havia una cabana de pastors en el camí de Fontalba a Núria

Cabana de pastors a prop de la Cova de Sant Gil camí de Núria

Hem arribat a la primera fita: Núria i els seus prats (lloc d'aigua pel bestiar)

De Núria- Nou Creus- Tirapits-Coll de la Marrana- Ull de Ter

Nou Creus: lloc per reposar i explicar la llegenda de les nou creus

Camí cap al Coll de Carançà amb el Pic de l'Infern al fons

Pujada del Pic Superior de Vaca seguint el camí ramader

Coll de Carança amb un dels Estanys al fons. Pleta d'herba i lloc d'aigua pel bestiar

Observant la cabana de Tirapits (es veu al centre de la foto en petit) feta pels pastors.

Seguint les fites abans del Coll de la Marrana

D'Ull de Ter- Portella de Morens- Roca Colom- Coll de Pal- Font de Fra Joan- Refugi del Costabona i Roques de Marcer

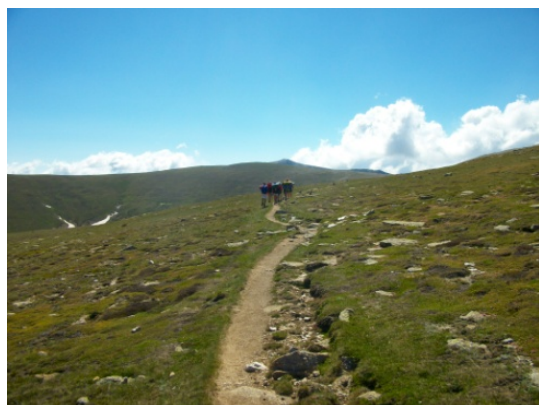

La propera fita : Roca Colom- Costabona

Recollint aigua sota la Portella de Morens: lloc de pas dels exiliats que anaven de Setcases a Mantet (primer poble de França) passant pel Refugi dels Alemanyans.

Camí cap al Roca Colom. Mirar de no sortir dels camins ramaders fressats.

Explicació al costat de la Font de Fra Joan (Costabona) encara mig coberta de neu

Final del camí ramader: campament al costat del Refugi de les Saleres

Refugi de les Saleres d'Espinavell (Molló)

4.2 Tres dies de servei

Al arribar al refugi, sobre les 3 del migdia del darrer dia de ruta i començament del camp de treball. Ens posem a fer el dinar i muntar tendes, i el més important i que tots ens mereixíem, descansar. La resta del dia el deixem per relaxar-nos i recuperar energies després d'una caminada llarga i intensa. L'endemà al matí, després d'esmorzar, arriba l'hora de començar el servei.

Amb aquestes fotos es pot veure com estava el Refugi de les Saleres abans de fer el servei.

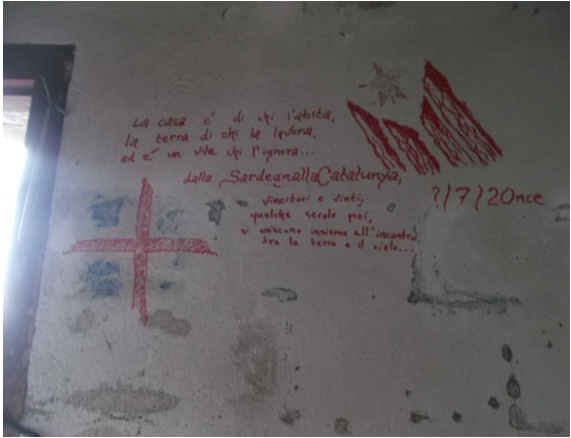

Treure les deixalles que omplien part de refugi

Abans de res el que vam fer va ser treure les deixalles, taules, llenya i els matalassos que hi ha dins el refugi. D'aquesta manera teníem l'espai suficient per fer la feina i no hi havia objectes que ens fessin nosa o que es poguessin embrutar de pintura.. Totes les coses que vam anar apartant, les vam deixar a fora perquè com que no plovia no hi havia perill que es mullessin.

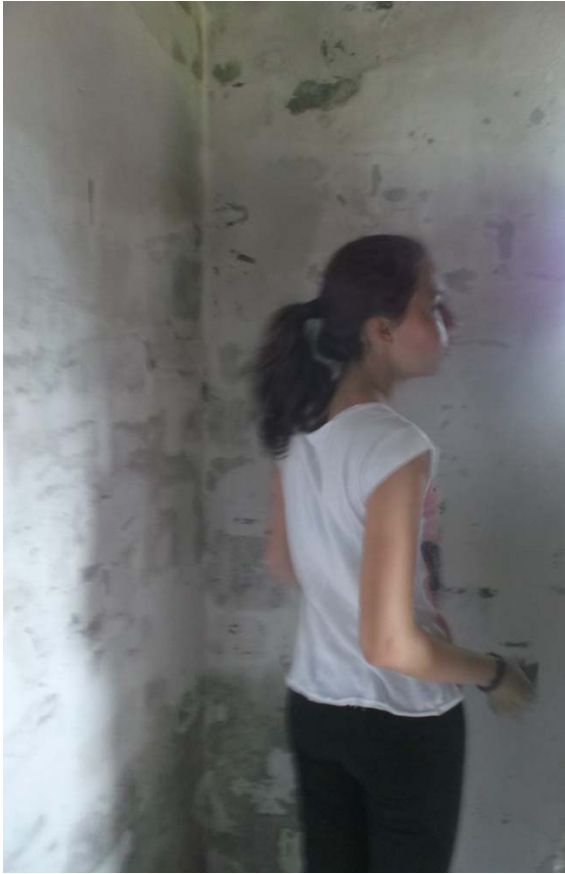
Rascar les parets, portes i finestres

La segona cosa que calia fer era rascar totes les parts del refugi que havíem de pintar, per evitar que quan pintéssim la pintura a la paret caigués. Vam fer tres grups per a poder rascar: un grup s'encarregava de les parets, un altre de la porta i el darrer grup rascava les finestres. D'aquesta forma no ens molestàvem entre nosaltres per poder treballar.

Amb aquestes imatges podeu veure els nois i noies mentre rascàvem:

Canviar els vidres trencats de dos finestres

Mentre uns començaven a pintar les finestres, parets i portes, ens vam centrar a canviar els vidres de les obertures que estaven trencats. Per fer-ho vam haver de comprar uns vidres de la mida de les finestres i també claus. El muntatge consistia en treure els llistons que subjectaven el vidre, posar-hi el vidre nou i tornar a posar els llistons i clavar-los amb els claus que vam comprar.

A partir d'aquestes fotografies podreu comprovar el procés:

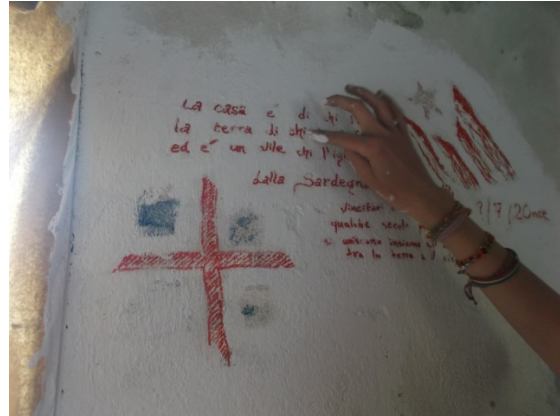
Pintar les parets amb pintura plàstica blanca

Abans de començar a pintar les parets, vam protegir les portes i les finestres amb cinta de pintor, per no tacar-les de pintura. També vam posar paper de diari al terra per evitar tacar-lo de pintura, en especial quan pintàvem prop del terra.

Per pintar vam utilitzar rodets per pintar la paret, i per fer els cantons, vam utilitzar els pinzells. Perquè quedés ben pintat, vàrem fer dues capes de pintura, la primera més diluïda amb aigua perquè s'agafés bé a la superfície, i la segona per acabar de tapar alguns llocs que no havien quedat del tot ben pintat.

Imatges mentre els nois i noies pintaven les parets:

Pintar les portes i finestres amb esmalt de color marró.

Una vegada ja pintades les parets, havíem de pintar les portes i les finestres. Vam decidir fer-ho de color marró fosc, molt semblant al que ja hi havia abans. La pintura que utilitzem és esmalt, i abans de pintar hem de posar cinta de pintor als vidres per tal de no tacar-los.

Imatges mentre els nois i les noies pinten les portes i les finestres:

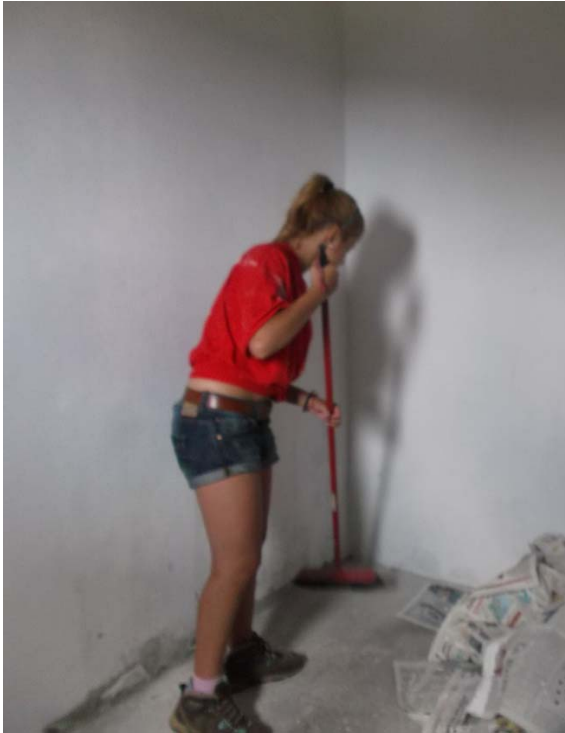

Neteja a fons del terra i de les dues habitacions

Un cop ja estava tot pintat i repassat, era el moment de netejar a fons el refugi per deixar-lo en les millors condicions possibles. Havíem de recollir els diaris, la cinta, el paper de vidre i ordenar tot el material que utilitzat durant el servei. Una vagada ja ho teníem tot recollit només quedava escombrar-ho tot.

Neteja de l'exterior

Un cop ja havíem deixat el refugi en bones condicions, vam recollir tot l'exterior posant les deixalles que havíem fet durant l'arranjament del refugi dins bosses d'escombraries. Tot ho vam deixar apilat a fora el refugi, per emportar-nos-ho el dia que marxéssim.

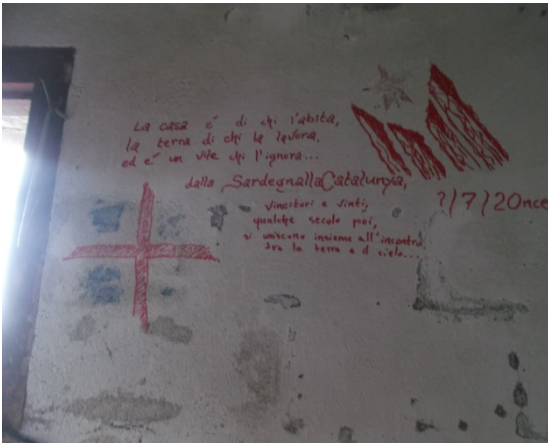
Recollida de deixalles i de material utilitzat.

El matí de l'últim dia del servei el vàrem dedicar a recollir totes les nostres coses (motxilles, tendes, estris de cuina,...) així com les escombraries que havíem ocasionat durant tots els dies que havíem estat allà. Varen fer selecció de deixalles per bosses. Ho carreguem tot als cotxes per tirar-ho als contenidors més propers que trobéssim de camí cap a casa.

Amb les fotos que us presentem a continuació es pot veure més clarament l'evolució de l'arranjament del refugi:

ABANS DE FER EL SERVEI

DESPRÉS DE FER EL SERVEI

5 Valoració final

5.1 Valoració dels nois i noies

5.2 Valoració de l'equip de caps

Els objectius que ens havíem plantejat en general els hem assolit:

- **Servei a la comunitat**

Els nois i noies han fet una bona tasca en l'arranjament del refugi. Totes les feines que havíem previst fer, tant a dins com a fora del refugi, les hem acabat.

Primer rascar les finestres, portes i parets, després canviar els vidres de les finestres, pintar tot el que havíem rescat i finalment netejar i recollir el refugi per deixar-lo en condicions òptimes per a les persones que en un futur puguin utilitzar el refugi.

La valoració que hem fet l'equip de caps de la feina que han fet els nois i noies ha estat molt positiva, ja que quasi tots han desenvolupant, ni que sigui per una estona, les diverses tasques que hi havia a fer. A més en general a tots els ha motivat molt aquest servei i han treballat molt per poder-lo acabar a temps. Veure l'evolució de com anava millorant el refugi mentre fèiem el servei ha ajudat a fer que els nois i noies es motivessin encara més.

- **Aprenentatge de competències i habilitats**

- **Seguir un camí ramader, sense sortir de l'itinerari marcat**

En aquest tema ja hi tenen experiència perquè els anys anteriors ja havien fet rutes i saben que hi ha marques i fites que els indiquen el camí a seguir.

- **Saber orientar-se a través de marques, fites, mapes i brúixola**

Seguir les marques i les fites és un aspecte, com ja hem dit abans, que els nois i noies saben fer i coneixen gràcies a les altres rutes que han fet abans. El punt que és més complicat d'ensenyar és a orientar-se amb mapa i brúixola. Fer-los servir correctament, és un aspecte al que no se li dóna massa importància perquè actualment hi ha els GPS. Deixant de banda aquest tema, és complicat ensenyar-ho als nois i noies perquè, primer de tot, no tenim mapes i brúixoles per tots, i segon, perquè no tots estan motivats a aprendre com es fa.

- **Saber utilitzar les eines i el material per arranjar el refugi**

Aquest si que és un punt que hem assolit totalment, ja que aquest servei els ha motivat molt, i això feia que tinguessin ganes d'aprendre com es feia tot ràpidament. Els caps els explicàvem què havien de fer, i com que alguns d'ells ja havien fet tasques similars abans, de seguida es posaven a treballar i explicar als companys com fer la feina. Per tant en aquest sentit els caps estem molt contents.

- **Educació amb valors**

- **Descobrir la importància de la vida dels pastors de muntanya**

Descobrir la importància de seguir un horari marcat per la llum natural (llevar-se d'hora, seguir un ritme de caminar o treball, descansar...) és complicat de transmetre, i menys a nois i noies joves, que el solen buscar és la diversió i anar a dormir tard. Però per uns dies varen veure la utilitat. El que si que han entès és la importància de conèixer i escoltar el seu cos quan els demana menjar, parar per reposar, veure aigua, abrigar-se i desabrigar-se, dormir...

Els caps valorem la seva predisposició i ganes de conèixer la fauna i la flora de la zona, així com les històries i llegendes.

- **Importància del servei gratuït i anònim**

Un altre dels aspectes que han estat positivament valorat per els caps, ha estat el convenciment i les ganes de les noies i els nois en fer aquest servei, sabent que no reben res a canvi i que possiblement ningú els ho agraeixi. S'ho passen be tot fent el servei i poder ajudar a altre gent, i, per aquest motiu no necessitem que ningú ens agraeixi la nostra feina. Aquest és un punt que al llarg de l'any hem treballat molt i que, des de l'equip de caps valorem molt, ja que són els nois i noies els que ens han demanat fer serveis a la comunitat. Ells són els primers de comprendre que la nostra forma de "deixar el món una mica millor de com l'hem trobat" són aquests serveis, i que aquest és el gra de sorra que hi posem nosaltres per fer-ho possible.

- **Treball en equip i saber compartir la vida de grup**

La valoració que hem fet els caps ha estat boníssima. Hem pogut veure com els nois i noies feien les coses treballant en equip i parlaven entre ells per decidir qui feina les coses i quan era el moment de fer-les. Per exemple, mentre uns cuinaven, uns altres muntaven la tenda, i els altres anaven a buscar aigua.

I pel que fa a compartir la vida en grup, la nostra valoració també és excepcional. Veure com els nois i noies s'ajuden entre ells per portar el menjar d'un company que està molt canat i no pot portar pes. Sentir els nois i noies animant als que estan cansats i que gràcies als seus ànims arriben a lloc. Compartir el menjar que tenim i menjar-ne una mica cada un perquè tots ens tinguem. I tants altres moments que hem viscut.

Veient aquests petits detalls, la valoració que en podem fer els caps no pot ser altre que excepcional. Hem passat de tenir un grup de nois i noies que es coneixien a tenir un grup d'amics.

- **Respectar la natura i el seu medi (camins, fonts, animals, cledes...) i les persones**

Conèixer i respectar tot el que ens envolta és un punt molt important de l'educació en valors que volem donar als nois i noies. Per aquest motiu el primer que hem de fer els caps és ensenyar-los i explicar-los què és el que ens envolta: per quins llocs passem, quins camins són, els animals, les plantes, cledes, cabanes... També els hem d'explicar la història del lloc on estem, per això en el fulletó de camp sempre n'hi ha, i les llegim. Igualment, quan fem un descans mentre anem caminant, el mossèn ens explica algunes històries o llegendes dels llocs on anem passant. Fins i tot hem pogut parlar amb un pastor que ens vam trobar mentre caminàvem.

Aquesta vegada les explicacions tractaven també de la importància dels camins ramaders i la transhumància, molt present a la zona per on hem passat, i més tenint en compte que hem arranjat un refugi ramader. Els nois i noies han descobert una part de la història que pocs coneixien i n'han descobert la seva importància.

A més d'això també après que la zona per on hem estat caminant, era molt utilitzada, en temps de la Guerra Civil i la Dictadura Franquista, per exiliar-se a França, per fer incursions per atacar el règim, i també per els contrabandistes. Els caps valorem positivament l'interès dels nois i noies quan els explicàvem aquests fets i les seves ganes de conèixer la història de la nostra terra.

Una vegada ja hem valorat els objectius que ens havíem plantejat, hem de tenir en compte altres aspectes que fan referència a la planificació i realització de l'activitat.

Durant la planificació, vam fer els diferents comitès (cuina, animació, fulletó i material). Aquests comitès, tot i que el resultat final va ser correcte, no van funcionar del tot bé. Els nois i noies no van ser del tot autònoms, i en alguns casos els caps vam estar molt sobre seu perquè fessin la feina, ja que el temps se'ns tirava a sobre. El comitè d'animació no tenia gaire clar les activitats que havíem de fer, perquè van perdre els papers, i el de material va anar a comprar el gas dels fogonets a l'últim moment.

Pel que fa a la realització de l'activitat, la valoració global és molt bona i positiva, tant per el que els nois i noies han après i han fet, com per el que hem viscut tots junts.

Un dels aspectes a tenir en compte per a pròximes sortides serà la durada de la ruta. El primer dia de ruta va ser bastant llarg, i això ens va ocasionar que alguns nois i noies es cansessin molt i també que no complíssim els horaris marcats. En canvi i el segon dia de ruta va ser molt més lleuger que el primer. Possiblement s'hauria d'haver trobat un punt entre mig per dormir.

El servei, com ja hem comentat abans, ha estat valorat molt positivament, ja que tots els nois i noies s'han motivat i han treballat molt, i el resultat final ha estat molt i molt bo.

Valoració dels comitès:

- Cuina: les quantitats de menjar eren correctes. Va sobrar una mica de menjar, degut a que els horaris no es van complir del tot, i el berenar d'un o dos dies no el vam fer.
- Animació: hi havia moltes activitats pensades que no es van fer degut al cansament general que hi havia. Els nois i noies que havien de dinamitzar les activitats no ho van saber fer gaire. Els caps els hi hauríem d'haver donat un cop de mà per motivar a la gent per fer les activitats i dinamitzar-les .
- Material: una de les tendes estava en mal estat, però com que ja en portàvem dues de recanvi al cotxe, no hi va haver problema.
- Fulletó: estava molt ben fet. El vam fer servir per llegir la història, fauna, flora i altres aspectes dels llocs on anàvem passant, per l'Hora Ruta i la Missa. Segurament el podíem haver fet servir més però degut al cansament i a la manca de temps, no va ser així.

La valoració que en global que fem l'equip de caps de la sortida és molt bona, sobretot veient el servei que hem fet, poder conèixer la zona, la seva història i tradicions, i l'evolució i la cohesió de grup que hem fet tots.

Davant d'uns moments històrics com els que estem vivint al nostre País, un activitat com aquesta ha ajudat molt a prendre consciència de la nostra història, patrimoni i cultura. Més enllà del servei fet i reconegut, després per l'Ajuntament de Molló i per l'Associació de Ramaders d'Espinavell, hem pogut valorar els caps com hem ajudat a créixer, madurar i educar un grup d'adolescents en l'amor al País i en el seu sentiment de catalans. Tot allò que hem aportat, col·laborat i arranjat en aquest campament ha estat també – i en primer lloc- un posar una valors en la història d'aquests joves, que ben segur serà una ajuda en la construcció de la seva personalitat, tal com demanen els objectius educatius de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya: *... per mitjà del mètode escolta adaptat a la nostra realitat nacional per educar ciutadans compromesos i actius* (Art. 1, 1 dels Estatuts de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya).

6 Annexes

6.1 Horari de la sortida

Divendres dia 5 de Juliol:

17:00- Quedem al Cau per marxar i preparar tot el material

18:00- Sortida del Cau amb els pares

20:00 Arribada a Fontalba

20:30- Plantar tendes i sopar (HEM DE PORTAR EL SOPAR DE CASA I **HAN DE SER BOCATES**)

21:30- **Activitat de NIT**

22:15- Bona nit

22:30- Dormir

Dissabte dia 6 de Juliol

005:45- Despertar-se

06:00- Recollir tendes i motxilles

06:30- Bon dia

06:45- Esmorzar (s'encarrega el comitè de cuina, ha de ser alguna cosa lleugera i ràpida: suc, croissants, fruita...)

07:00 - Començar la ruta

11:00- 2n esmorzar (S'HA DE PORTAR DE CASA I **HAN DE SER BOCATES**)

14:00- Dinar (S'HA DE PORTAR DE CASA I **HAN DE SER BOCATES**)

17:00-18:00- Arribada a Ull de Ter

18:00- Berenar, rentar-se i RELAX

20:00- Preparar sopar (s'encarrega el comitè de cuina, serà un sopar de recuperació energètica: pasta i carn).

21:00- Sopar i rentar els plats

22:00- **Vetllada de nit**

22:45- Bona nit

23:00- Dormir

Diumenge dia 7 de Juliol

06:45- Despertar-se

07:00- Recollir tendes i motxilles

07:30- Bon dia

07:45- Esmorzar (s'encarrega el comitè de cuina, ha de ser alguna cosa lleugera i ràpida: suc, croissants, fruita...)

08:15- Començar la ruta

11:00- Segon esmorzar

13:00- Preparar el dinar (a partir d'aquí de tots els àpats s'encarrega el comitè de cuina)

14:00- Dinar

17:00- Arribada al Refugi del Costabona

17:30- Berenar, rentar-se i RELAX

20:00- Preparar sopar

21:00- Sopar i rentar plats

22:00- **Vetllada de nit**

23:30- Bona nit

23:45- Dormir

Dilluns dia 8 de Juliol

09:30- Despertar-se

10:00- Bon dia

10:30- Esmorzar

11:30- Començar el servei

13:00- Preparar dinar

14:00- Dinar i rentar plats

16:00- Servei

18:00- Berenar

18:30- **Activitats animació**

20:00- Preparar sopar

21:00- Sopar i rentar plats

22:00- **Joc de nit**

23:45- Bona nit

00:00- Dormir

Dimarts dia 9 de Juliol

08:30- Despertar-se

08:45- Bon dia

09:15- Esmorzar

10:00- Servei

11:30- 2n esmorzar

13:00- Preparar dinar

14:00- Dinar i rentar plats

15:30- Servei

17:30- **Activitats animació**

18:45- Berenar

19:15- Hora ruta

20:15- Preparar sopar

21:15- Sopar i rentar plats

22:00- **Joc de nit**

23:45- Bona nit

00:00- Dormir

Dimecres dia 10 de Juliol

08:30- Despertar-se

08:45- Bon dia

09:15- Esmorzar

10:00- Recollir les coses

11:00- Missa

12:00- Els pares ens venen a buscar

13:30- Dinar de RESTAURANT

15:00- Revisió

16:00- Anem cap a casa

6.2 Diari de camp dels nois i noies

5/7/13

Estimat diari de camp,

Ens hem reunit a les 17:00h per acabar d'enllestir-ho tot. A les 18:00h sortim de Melianta amb cotxes direcció Fontalba. Després de 2 hores de camí arribem a Fontalba a les 20:00h, el lloc on passarem la primera nit. Muntem tendes i sopem i més tard fem una dinàmica de Bona Nit. L'endemà sabem que ens toca caminar molt així doncs, anem a dormir ben aviat.

Bona nit.

6/7/13

Estimat diari de camp, a $\frac{3}{4}$ de 6 sentim els primers crits de bon dia del mossén i en Lluç. Ens hem de preparar ràpid per tal de poder començar a caminar aviat per tant ens vestim, desmuntem tendes i esmorzem. Fem el Bon Dia tot fent un joc de moure'ns una mica per activar-nos i llegim el fulletó que explica la llegenda de Núria i la vegetació de la zona. A les 7:00h iniciem la ruta. Carenem fins a Núria on ens parem per fer el segon esmorzar i tornar a agafar forces. Després de 20 minuts de descans tornem a posar peu a la ruta. A poc a poc i pujant de mica en mica anem deixant el Santuari enrere i cada vegada ens acostem més a Nou Creus.

La pujada se'ns fa infinita però la motivació que ens anem donant uns als altres ens fa arribar a dalt. Anem pujant i les vistes es fan més boniques i podem apreciar el canvi de vegetació a mesura que anem ascendent. Veiem fins i tot marmotes. Anem fent algunes parades per descansar i els caps ens expliquen algunes històries i llegendes dels llocs per on anem passant, i així anem coneixent més la zona.

Després d'un matí molt intens i ple d'emocions i companyonia ens toca parar per dinar a Aigolls Podrits. Descansem una mica i ja de seguida refem el camí aquest cop menys intens ja que és baixada. Ja ens queda poc per arribar. Xerrant i cantant ens oblidem per moments de la fatiga que portem a sobre. Arribem al nostre destí, Vall Ter.

Cansadíssims caiem a terra desplomats i aviat ens toca muntar tendes i preparar el sopar.

Sembla que la pasta no s'acabi mai de fer i aprofitem aquesta estona per fer la dinàmica de Bona nit i llavors ja sopem. De seguida que acabem anem a dormir i el casament ens fa dormir fins l'endemà.

7/7/13

Estimat diari de camp,

A $\frac{3}{4}$ de 7 ja comencem a obrir els ulls. Els caps ens manen la pressa per poder sortir aviat ja que ens espera una jornada, no tant intensa com la d'ahir, però com que ens fan mal les esquenes i les cames d'ahir se'ns farà llarga igualment. Després d'esmorzar fem el Bon Dia i llegim el fulletó de la sortida. Ens expliquen què és i la importància dels camins ramaders per a fer les rutes amb el seu bestiar i del pas de moltes persones que busquen l'exili o trobar menjar.

Comencem a pujar. Al principi s'ens fa difícil agafar un bon ritme. De mica en mica, xerrant i cantant ja estem apunt d'arribar al refugi. Rere una muntanyeta podem veure el refugi i com que tenim moltes ganes d'arribar el petit tros que ens queda ens passa volant. Al arribar ens trobem un ramat de vaques i el seu pastor que ens faran companyia els dies que queden

Ens dividim en dos grups. Uns fan el dinar i els altres munten tendes.

Un cop hem dinat, temps lliure. Alguns de nosaltres es queden dins la tenda descansant i els altres van a l riu a rentar-se amb aigua molt freda.

Hem tingut temps lliure fins a l' hora de sopar. Després de menjar un arròs molt pastós (que no cau ni al girar del revés l'olla) hem fet un joc de nit, "lalalejar" diferents cançons.

Més tard fem la dinàmica de bon nit i anem a dormir.

8/7/13

Estimat diari de camp,,

Avui ja ens hem aixecat més tard, ben descansat hem esmorzat. Fem un joc de Bona Dia i llegim el fulletó, que explica que els camins que hem passat el dia abans i on estem ara havien estat utilitzats durant la Guerra per sortir a l'exili d'Espanya i per fer contraban i que ens ajuda a valorar el refugi utilitzat per aquests moltes vegades.

De seguida hem posat fil a l'agulla al servei; arreglar el refugi (rascar, pintar, netejar, posar-hi vidres..) al mateix temps, alguns de nosaltres han anat a rentar al riu els plats i les olles d'ahir sopar.

Han arribat la Laura i l'Enric i ens han portat provisions d'aigua i menjar. Mentre acabàvem la feina del refugi la Laura ens ha fet el dinar i d'altres alegraven l'ambient amb cants i guitarra. Hem dinat i després de descansar una mica hem tornat a posar-nos amb el servei. Uns han anat a un altre riu a banyar-se i rentar plats, i omplir cantimplores mentre els altres han cantat cançons amb la guitarra.

Hem preparat el sopar i com que el refugi ha quedat tan net i hem sopat a dins. Hem anat a fer un joc de nit, mímica, i després de riure una bona estona els que tenien més son han anat a dormir i els altres s'han quedat fent petar la xerrada al refugi fins més tard.

Bona nit.

9/7/2013

Estimat diari de camp,

Les primeres llums del sol juntament amb el crit de Bon Dia dels caps ens fan aixecar. És el penúltim dia i per tal d'aprofitar-lo ens posem en marxa; esmorzem i llegim el fulletó per conèixer una mica d'història i la fauna i la flora dels voltants del Costabona. Després ens dividim en dos grups, uns van al riu a emplenar garrafes i rentar plats i els altres es queden acabant el servei del refugi.

Hem fet el dinar i un cop dinat hem baixat tots al riu on després de rentar plats ens hem distribuït individualment per la zona per fer l'hora ruta, un moment de calma i pau interior, el soroll de l'aigua, la brisa del vent, el cant dels ocells...

Un cop acabada l'hora ruta ens ha vingut a veure el mossèn i hem tornat al lloc d'acampada per berenar i seguidament hem fet algun joc, hem entonat alguna cançó amb l'acompanyament de la guitarra i els que havien de fer la promesa s'han preparat l'escrit. Hem preparat el sopar, hem sopat i llavors hem fet un joc de nit organitzat per els caps i molt entretingut. Per patrulles havíem de fer mímica i les altres patrulles l'havien d'endevinar. És l'última nit del campament, la volem aprofitar i ens quedem al refugi jugant fins tard.

Després de gaudir de la última nit, bona nit.

10/7/2013

Estima diari de camp,

Dia 10, últim dia. Els caps ens desperten i recordem que avui hem de deixar el campament, per tant, ens vestim, fem motxilles i ho deixem tot ordenat i apunt de marxar. Per patrulles pleguem tendes i recollim alguna deixalla que ens havia quedat per els voltants.

Esmorzem i endrecem les eines fetes servir durant el servei, carreguem les motxilles al cotxe i repassem la zona que hem ocupat aquests dies per mirar que ho haguem deixat tot net i com ho havíem trobat. Com diu Baden Powell: *Hem de deixar el món una mica millor de com l'hem trobat*. En el nostre cas ho hem complert, orgullosos ens despedim del refugi i abandonem el lloc de campament amb certa malenconia però al mateix temps feliços per aquests gran campaments.

Després de fer missa, toca fer les dos promeses que hi havia planificades, dalt del turó de les Roques blanques de Marcer on el paisatge és el millor que es pot tenir, prometem a ser fidels a nosaltres mateixos, a la pàtria i a Déu Nostre Senyor amb la nostra promesa. És un moment molt emotiu per recordar. Després de les promeses on alguna llàgrima ha saltat dels nostres

ulls emprenem el camí de tornada, abans però ens aturem a dinar de restaurant i fem la revisió de la ruta i campament, d'un gran campament que segur que no oblidarem.

Després del viatge amb bus, arribem a Melianta on els pares ens esperen. Ens despedim i cadascú empren camí cap a casa seva, segurament d'una manera molt diferent a la de quan vam marxar, vulguem on vulguem aquests campaments ens han fet créixer, madurar, estimar i respectar als altres, el nostre País Català, fet de cains i refugis entre altres coses, i a la natura que l'evolta

Gràcies a tots els pioners i pioners i als caps per fer d'aquests campaments uns dels millors de la nostre història escolta.

FI DEL DIARI DE CAMP.

6.3 Notícies als diaris digitals

6.3.1 Notícia del diari Nació Digital

Els escoltes fan un rentat de cara al refugi de les Saleres de Caderget

El Ripollès.info | Actualitzat el 28/08/2013 a les 12:02h

Arxivat a: Societat, Saleres de Caderget, refugi de muntanya, Espinavell

 [Galeria de fotos](#)

Dos escoltes, treballant al refugi. Foto: Ajuntament de Molló

L'Agrupament Escolta Pla de l'Estany, que forma part de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, ha realitzat aquest estiu un treball de camp al municipi, d'acord amb l'Ajuntament de Molló, que ha permès fer un rentat de cara al refugi de les Saleres de Caderget, a la pista forestal entre Espinavell i Setcases.

Concretament, el grup ha col·locat vidres a les finestres, canviat els porticons i pintat i netejat tot l'edifici que es trobava molt malmès a causa d'actes d'incivisme. El refugi serveix per acollir pastors, ramaders i senderistes que es troben a la zona.

6.3.2 Notícia del diari El Punt Avui

Societat

« Enrere

Enviar un comentari

★ A- A A+ 🖨️ ✉️

PLA DE L'ESTANY

Els Escoltes netegen el refugi de Saleres a Molló

02/09/13 02:00 -

L'Agrupament Escolta Pla de l'Estany ha dut a terme aquest estiu un treball de camp a Molló per millorar i netejar el refugi de les Saleres de Caderget, a la pista forestal entre Espinavell i Setcases, al terme municipal de Molló. Concretament, el grup ha col·locat vidres a les finestres, ha canviat els porticons i ha pintat i netejat tot l'edifici, que estava molt malmès a causa d'actes incívics.

j.c.

Darrera actualització (Dilluns, 2 de setembre del 2013 02:00)

Facebook Twitter Google+ LinkedIn

Notícies de ...

Molló Setcases

Publicat a

El Punt Avui. Comarques Gironines 02-09-2013 Pàgina 5

6.3.3 Notícia del Diari de Girona

Diari de Girona » Comarques

VOTI AQUESTA NOTÍCIA ☆☆☆☆☆

Recomendar 1

Els escoltes reparen un refugi d'excursionistes i pastors a Molló

29.08.2013 | 00:00

MOLLÓ | DDG L'Agrupament Escolta Pla de l'Estany i l'Ajuntament de Molló han col·laborat en la reparació del refugi de les Saleres de Caderget, a la pista forestal entre Espinavell i Setcases. El grup escolta ha posat vidres a les finestres, canviat els porticons; pintat i netejat tot l'edifici. Segons fonts de l'Ajuntament de Molló, es trobava molt malmès per causa d'actes d'incivisme. El refugi serveix per acollir pastors, ramaders i senderistes que es troben a la zona. És una ruta molt transitada a l'estiu.

Publicidad